

Der Haussegen hängt schief

Sprekende Duitse woorden #3

Columns - 21 oktober 2022 - Auteur: Inge Jooris

Hoe vaak gebeurt het niet dat je denkt: erger kan niet, en dan ... gaat het toch nog wat meer bergaf? Dit ging de laatste tijd helaas ook op voor de Duitse *Ampelregierung*. Met veel bombarie en stralend van de samenhang kondigden de ministers eind vorig jaar hun regeerakkoord aan. "Wij worden verenigd door de wil om het land beter te maken," klonk het unisono.

Dat amper drie maanden na hun enthousiaste aantreden Rusland Oekraïne binnenviel, maakte van deze regering misschien te snel een crisisregering. Oorlogen hebben de neiging mensen te verenigen, dit team werd uit elkaar gespeeld. Dat de Russische president Poetin langzaam de gaskraan dichtdraaide, hielp niet.

De fricties en de ruzies in het regeringshuis stapelden zich op. *Der Haussegen* begon scheef te hangen. Opgegroeid in het ooit katholieke Vlaanderen zie ik het zo voor mij. Destijds hingen onze woningen vol met kruisjes en spreuken zoals: God ziet mij, Hier vloekt men niet, met een eng kijkend, allesziend oog daartussen. Deze waren bedoeld om ons te beschermen tegen het kwade en werden dus netjes afgestoft en mooi recht gehangen, tenzij ... het niet zo goed ging in het huishouden.

Duitsers houden van creatief zijn met taal. In deze rubriek belicht de Vlaamse Inge Jooris creatieve woordvondsten uit de Duitse actualiteit. Vandaag een uitdrukking, *Der Haussegen hängt schief*. Door Tagesschau eerst gebruikt om de situatie in Italië te beschrijven en diezelfde week ook voor de sfeer in de stoplichtcoalitie in Duitsland.

En het gaat al een hele tijd niet zo goed in de Duitse regering. Er gaat haast geen dossier voorbij of een coalitiepartner zet er haar of zijn voet voor. De een wil de regels voor wapenexport versoepelen, de andere juist verstrengen. De een wil een maximumsnelheid op de snelwegen, de ander gruwelt ervan. De een wil volop investeren in openbaar vervoer en het spoor, de ander houdt de vinger op de knip.

Meestal staan de groene en liberale vice-kanseliers Robert Habeck en Christian Lindner recht tegenover elkaar. De sociaaldemocraten zweven er doorgaans ergens tussen. Kanselier Scholz probeert de meubelen en zijn regering te redden.

De grootste splijtzwam tot nu toe: het al dan niet langer openhouden van de laatste drie kerncentrales. Maanden en maanden vlogen de verwijten heen-en-weer: de Groenen storten het land in chaos (liberaal verwijt), de liberalen zijn onverantwoord en klampen zich vast aan een techniek uit het verleden (groen verwijt). Er kwam een studie om na te gaan of het nodig is om de kerncentrales open te houden, een stresstest noemden ze het, en nog een stresstest om zeker te zijn en uiteindelijk mondde het uit in een strijd over de interpretatie van de stresstest. Kortom, het werd een stresstest voor de regering.

Deze regering zit de liberalen niet lekker, zoveel is duidelijk. Toen ze vorige week bij de verkiezingen in Nedersaksen zelfs niet meer de kiesdrempel haalden, verklaarde minister en tevens liberale voorzitter Lindner in een eerste emotionele reactie: " We heroverwegen de rol van de FDP in de coalitie". Enkele uren later, ietwat afgekoeld, liet hij verstaan dat nieuwe verkiezingen afdwingen vanwege een verloren deelstaatverkiezing als onverantwoordelijk zou overkomen. "De FDP zou niets winnen en veel verliezen."

Het voorbije weekend ontmoetten zo'n duizendtal Groenen elkaar in het World Conference Center in Bonn voor hun 48ste partijcongres. Na enkele stevige debatten werd met een overgrote meerderheid beslist: alleen in uiterste nood kunnen de twee zuidelijke kerncentrales openblijven tot april 2023, maar daarna is het *Schluß*. En om helemaal duidelijk te zijn werd er ook een rode lijn getrokken: er worden geen nieuwe brandstaven besteld. Lindner moest maar over zijn eigen schaduw springen. "Ik ben al miljarden keren over mijn eigen schaduw gesprongen," riposteerde hij gevat, verwijzend naar de vele miljarden in de *Sondervermogens* (noodfondsen, red.) die hij al heeft goedgekeurd, terwijl hij eigenlijk vooral wil besparen.

Met geen marge en een vette rode lijn mocht minister Habeck terugkeren naar Berlijn om daar de onderhandelingen over de kerncentrales af te maken. Resultaat: er kon geen compromis meer gevonden worden.

En toen, als een *deus ex machina*, daalde bondskanselier Scholz met zijn *Richtlinien-kompetenz* neer

En toen, als een *deus ex machina*, daalde bondskanselier Scholz met zijn *Richtlinienkompetenz* neer: de drie kerncentrales blijven open tot ten laatste midden april. Er worden geen nieuwe brandstaven besteld. In de Duitse pers

hebben ze het over: “*Das Machtwort des Kanzlers*”. Zo doen ouders dat ook met ruziënde kinderen. Zo zal het zijn en niet anders. Basta.

De liberalen haastten zich om te verkondigen: “Dit is een goede beslissing. De kanselier heeft naar ons geluisterd.” Minister Habeck liet weten dat hij goed met deze beslissing kan leven. Of er gevreesd moet worden dat de groene parlementsleden tegen deze beslissing zullen stemmen, acht minister Habeck onwaarschijnlijk. “De regering nu in gevaar brengen lijkt me helemaal niet proportioneel. Dat mag echt niet gebeuren.”

Daarmee zegt hij hetzelfde als wat minister Lindner vorige week verklaarde na zijn verkiezingsnederlaag in Nedersaksen. Met nieuwe verkiezingen wint niemand. Intussen hebben beide ministers verklaard dat het schouwspel van de voorbije weken geen *Glanzstück* was en dat ze nu aan hetzelfde touw trekken. De *Haussegen* werd recht gehangen en ze kunnen het maar beter zo houden. Mensen ergeren zich als er iets scheef hangt. De voorbije verkiezingen in Nedersaksen verloren de regeringspartijen samen meer dan 750.000 stemmen.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/51762/der-haussegen-hangt-schief>